

Workshop gedragsverandering Circulair aanbesteden

Veerle Labeeuw veerle@vlaanderen-circulair.be

Dinsdag 10 december 2024

vlaanderen-circulair.be

- 01. Theorie gedragsverandering**
- 02. Aankoopproces en stakeholders**
- 03. Concrete acties & tools**

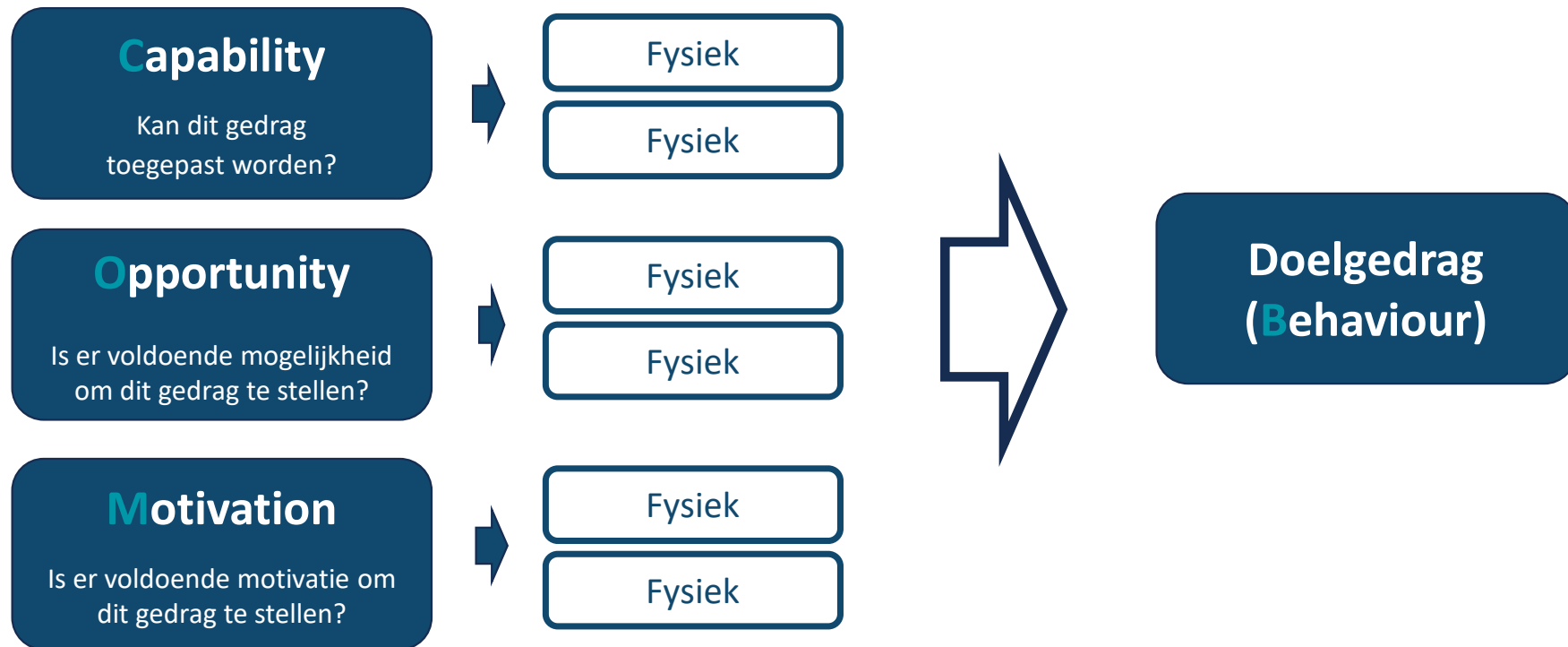
01. Theorie gedragsverandering

01. Theorie

02. Proces

03. Acties

COM B model

Naar acties voor gedragsverandering

1. Doelstellingen

'the change you want to see' Het finale resultaat dat je wil bereiken.

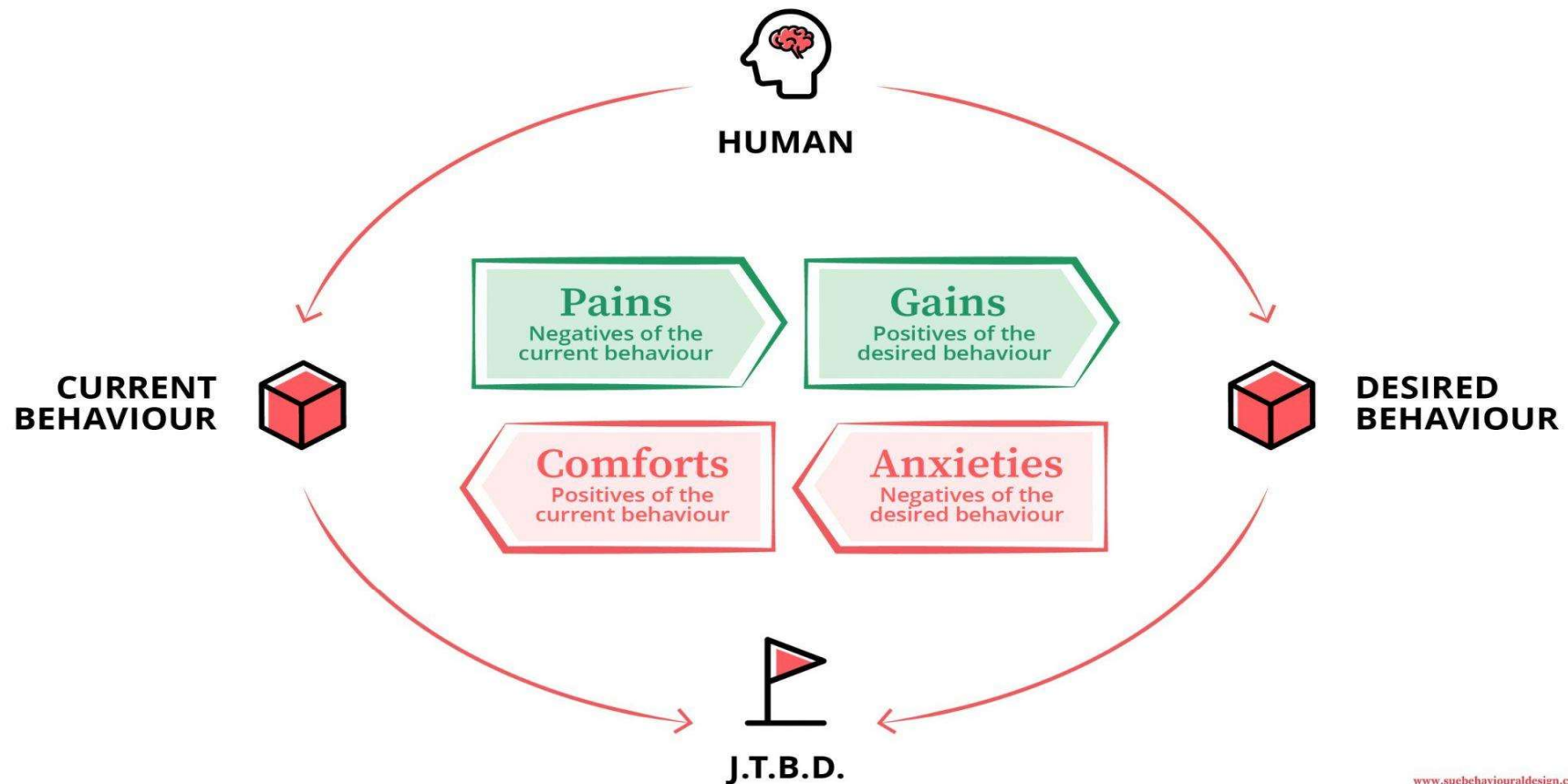
2. Gedrag richting doelstellingen

Het gedrag dat bepalend is om je doelstellingen te bereiken.

3. Support

De ondersteuning die nodig is om het gedrag richting doelstellingen te bereiken (tijd, financiering, kennis, beslissingsbevoegdheid, ...)

Hindernissen

02. Proces en stakeholders

01. Theorie

02. Proces

03. Acties

CIRCULAIR AANKOPEN =

Totale **hoeveelheid materialen** reduceren

Niet-hernieuwbare virgin input reduceren

Gebruiksduur verlengen

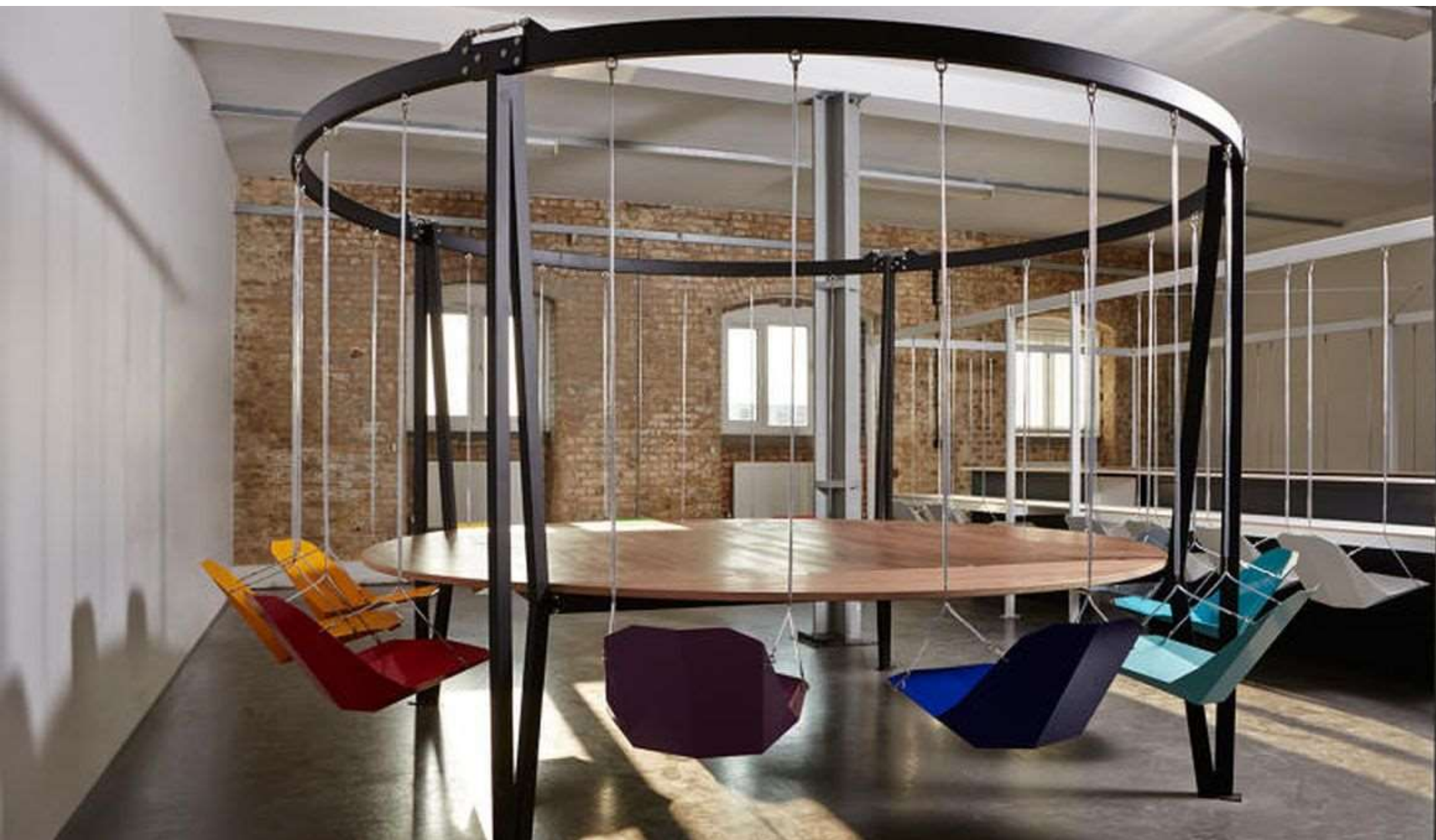

Potentieel **hergebruik van product of component** maximaliseren

Potentieel **hergebruik van materiaal** maximaliseren – recycleerbaarheid

Grondstoffen verantwoord inzetten

Voortijdige sloop vermijden

A	B	C	D
minimaliseren van de HOEEVEELHEID van de materialen	minimaliseren van de MILIEU-IMPACT van de materialen	verlengen van de LEVENSDUUR van de gebouwen	maximaliseren van de HERGEBRUIK-KANSEN van de elementen
A1 de bouwbehoefte in vraag stellen en/of anders invullen	B1 inzicht krijgen in de milieu-impact van het gebouw (materialen en energie) en optimaliseren via TOTEM	C1 ontwerpen met potentieel voor toekomstige functies (functionele aanpasbaarheid)	D1 detailleren met oog voor een eenvoudige ontmanteling en omkeerbaarheid
A2 de waarde van bestaand patrimonium behouden	B2 inzetten op hergebruikte elementen/materialen en aftoetsen van milieu-impact via TOTEM	C2 ontwerpen voor een wisselend gebruik : flexibiliteit, (her-) indeelbaarheid, drager-inbouw-gedachte	D2 ontwerpen met oog voor modulariteit, prefabricatie, standaardisatie
A3 ruimtes met derden delen	B3 inzetten op materialen met hoge recycled content en aftoetsen van milieu-impact via TOTEM	C3 ontwerpen met potentieel voor uitbreiding (en/of inbreiding)	D3 elementen kiezen met aandacht voor compatibiliteit, uitwisselbaarheid
A4 technische uitrustingen met derden delen	B4 inzetten op biogebaseerde structurele elementen/materialen en aftoetsen van milieu-impact via TOTEM	C4 ontwerpen met oog voor onderhoud, upgrade, herstel onafhankelijke en toegankelijke functionele lagen	D4 elementen kiezen met contractuele afspraken omtrent terugname
A5 eenzelfde ruimte multifunctioneel gebruiken	B5 materialen weren van onverantwoord beheerde natuurlijke bronnen (bosareaal, akkerbouw, groeves...)	C5 robuuste en kwalitatieve materialen kiezen	D5 bestaande waardevolle onderdelen bij renovatie/demontage identificeren
A6 dematerialiseren op structuurniveau: ontwerpen met lichtheid	B6 energiebehoefte minimaliseren	C6 patrimonium regelmatig onderhouden en optimaal beheren	D6 samenstellende onderdelen van de nieuwbouw identificeren

Circulair aanbesteden bouw

Circulairaankopen.be/leerhub

Linkedin Circular Procurement

Circular Procurement Learning Network

A minimaliseren van de **HOEEVEELHEID** van de materialen

B minimaliseren van de **MILIEU-IMPACT** van de materialen

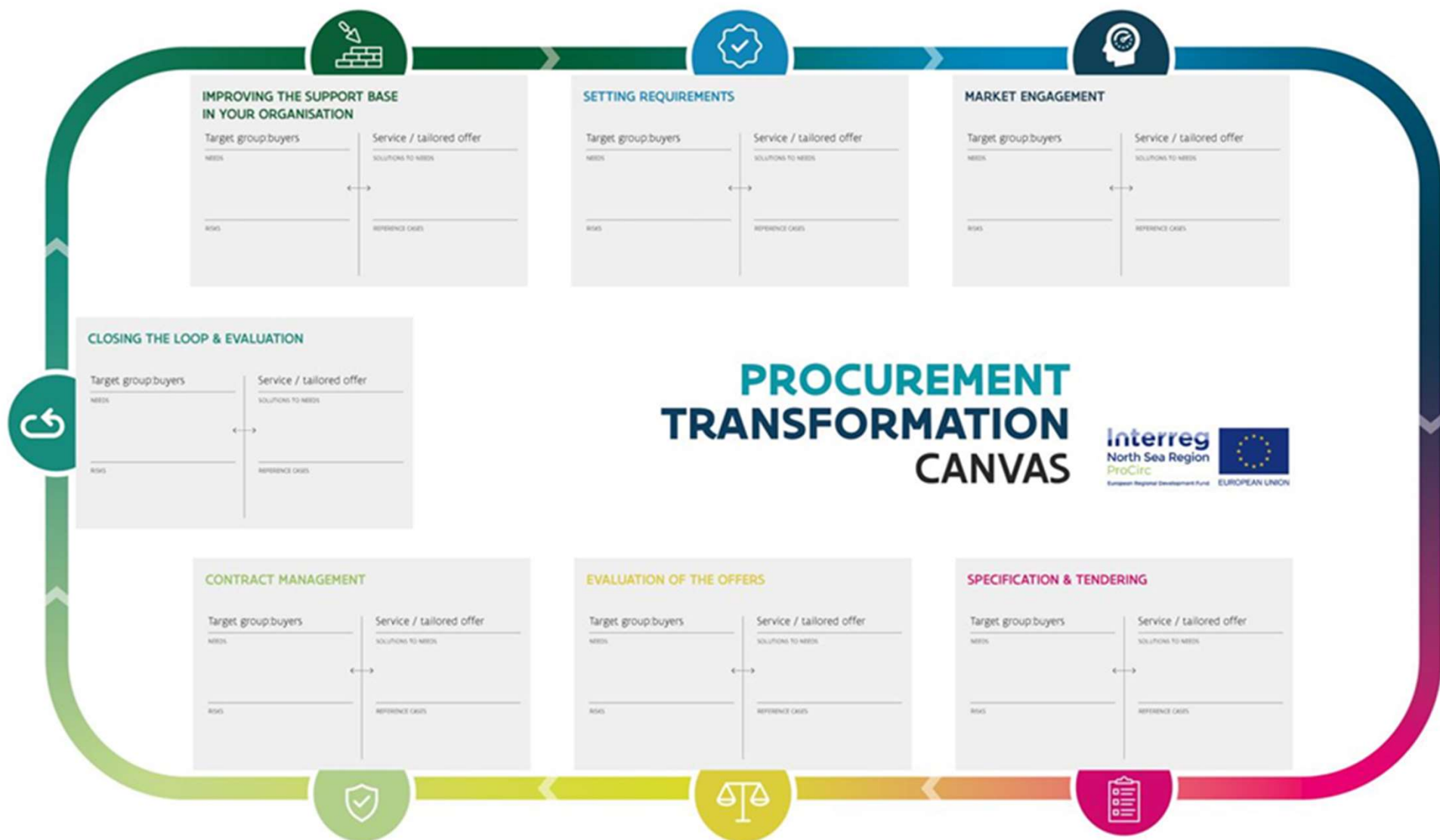
C verlengen van de **LEVENSDUUR** van de gebouwen

D maximaliseren van de **HERGEBRUIK-KANSEN** van de elementen

E maximaliseren van de **RECYCLAGE-KANSEN** van de materialen

HET CIRCULAIRE AANKOOPPROCES

Aankoopproces en stakeholders

	Behoeftebepaling & ambities	Marktdialoog	Specifiëren & gunnen	Beoordeling offertes	Contract management
					Evaluatie
Eenvoudige procedure					
Complexe procedure goederen – diensten - projecten					
Complexe procedures bouwprojecten					

Visie en support binnen de organisatie

Workshop gedragsverandering ontwikkeld in ProCirc

MOTIVATIE

VAARDIGHEDEN

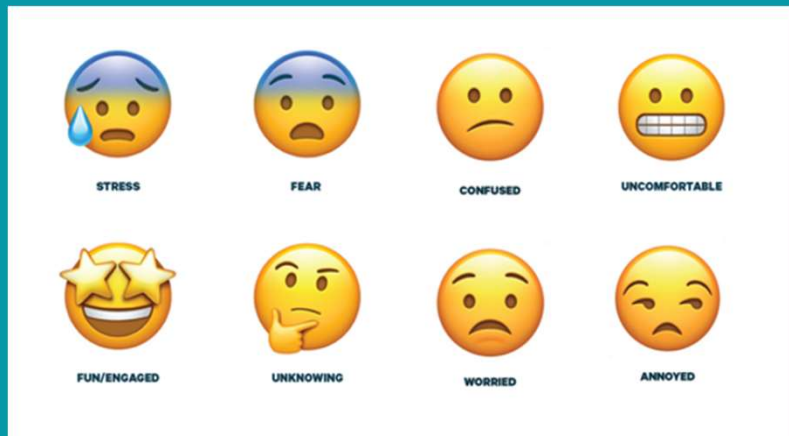
KENNIS

GEWENST GEDRAG?

VERTROUWEN

SAMENWERKING

STEUN

MOTIVATIE

VAARDIGHEDEN

KENNIS

VERTROUWEN

SAMENWERKING

STEUN

Noodzakelijke actie?
Welke ondersteuning nodig hiervoor?

Behavioural Design Canvas

Gebruik dit canvas om de krachten naar boven te halen die beslissingen en gedrag beïnvloeden. En om kansen te vinden om waarde toe te voegen, waarvoor mensen bereid zijn gedrag aan te passen.

WAT ZIJN PAINS?

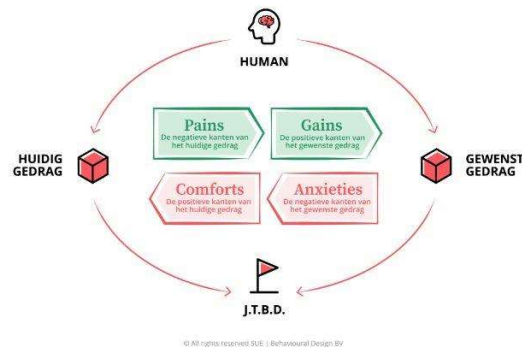
Bekijk het **huidige gedrag** (het gedrag dat je wilt veranderen). Is er iets dat iemand irriteert, frustrereert of wat iemand echt lastig vindt in dit huidige gedrag dat er toe kan leiden dat iemand bereid is naar het gewenste gedrag te bewegen als dat deze pijnpunten kan oplossen? **NEGATIEVE KANTEN VAN HET HUIDIGE GEDRAG.**

WIE (welke irrationele mensen) proberen we te beïnvloeden?

WAT ZIJN GAINS?

Dit zijn de positieve effecten die iemand gaat voelen of ervaren als ze het **gewenste gedrag** vertonen. Iets dat van zoveel waarde voor iemand is dat ze bereid zijn om de switch naar het gewenste (nieuwe) gedrag te maken. **POSITIEVE KANTEN VAN HET GEWENSTE GEDRAG.**

Wat is hun **HUIDIGE GEDRAG** en van welk **AANBOD** maken ze nu gebruik?

Wat willen we dat mensen doen? Wat is het **GEWENSTE GEDRAG**?

WAT ZIJN COMFORTS?

Dit zijn alle voordelen van het **huidige gedrag**. Het is wat vertrouwd vof comfortabel voelt. Dit kunnen ook gewoontes zijn, maar o.a. ook dingen die gewoon zo altijd gaan of waar je nu op wordt beoordeeld. Vaak is de gedachte van het switchen naar nieuw gedrag alleen al zo oncomfortabel dat iemand liever een sub-optimale situatie accepteert dan verandert. **POSITIEVE KANTEN VAN HET HUIDIGE GEDRAG.**

Wat is de **JOB-TO-BE-DONE** (werkwoord + doel) dat iemand probeert te bereiken met zijn/haar gedrag?

eg. een milkshake drinken om verveling te doden tijdens autorijden
eg. een hond kopen om andere mensen te ontmoeten
eg. een hotelkamer boeken om de wereld te ontdekken

WAT ZIJN ANXIETIES?

Dit gaat over het **gewenste gedrag**. Dit zijn alle tegenwerpingen die iemand heeft ten aanzien van het gewenste gedrag. Dit kunnen angsten zijn, onzekerheden, vooroordelen, excuses, barrières, eerdere negatieve ervaringen, gebrek aan vaardigheden, etcetera. **NEGATIEVE KANTEN VAN HET GEWENSTE GEDRAG.**

Van ideeën naar actie

Dossier	(Dossiernaam)					
Omschrijving dossier	(Korte omschrijving van je aankoopdossier)					
Stakeholders in het dossier	(Noteer je interne en externe stakeholders, zij bepalen mee de noden en voorwaarden van je dossier)					
Mogelijke strategieën (kruis aan welke strategie je kan gebruiken)	Totale hoeveelheid materialen reduceren	Niet hernieuwbare virgin input reduceren	Gebruiksduur verlengen	Potentieel hergebruik van product of component maximaliseren	Potentieel hergebruik van materiaal maximaliseren – recycleerbaarheid	Sociale overwegingen meenemen in je beslissingen
	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)
Mogelijke acties binnen je strategie (noteer hoe je je strategie kan bereiken, gebruik hiervoor je one-pager)						
Welke drempels houden je tegen?	Interne drempels . . .			Externe drempels . . .		
Gewenst gedrag	(Korte omschrijving van de gedragsprioriteiten)					
Acties en voorwaarden om drempels te overwinnen	(actie) . .			(voorwaarden) . .		

03. Concrete acties & tools

01. Theorie

02. Proces

03. Acties

Zelf workshop opzetten in je organisatie?

How to organise a change management workshop

The Interreg NSR ProCirc partners created a workshop manual for procurement teams aiming to draft an action plan to guide the team towards the behavioral change that is needed to achieve circular transformation objectives.

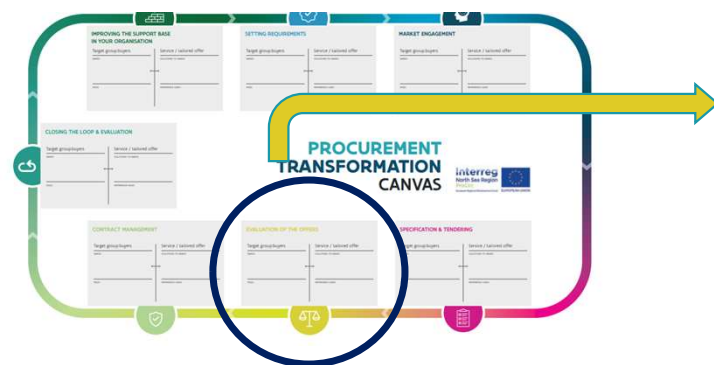
For whom: organisations who have set their first sustainability objectives but who encounter some obstacles in implementing the circular procurement process.

Here you can download all the documents that you need to organise this workshop:

- [Workshop manual 'Workshop guidance to lead your procurement team towards a circular change management action plan', including annexes with templates](#) (also available in [Dutch](#))
- [Action plan template \(Excel\)](#)
- [Supporting PPT slides to use during the workshop](#)
- [Template exercise 2: behavioral objectives](#)

This workshop can be used as a follow-up on the [circular procurement transformation workshop](#).

HOW TO ORGANISE A CIRCULAR PROCUREMENT TRANSFORMATION WORKSHOP

EVALUATION OF THE OFFERS

Target group: buyers

NEEDS

Support to calculate LCC and ask essential questions

Support tools in local language

Knowledge about HOW TO evaluate in a circular procurement

RISKS

Issues of competence and complexity: Lacking knowledge about CP which undermines evaluating and awarding in a circular procurement

Monetary issues: Limited budget (de facto more focus on price than on other criteria)

Time/human resources: Lack of resource for contract management so environmental KPIs are deprioritised in favour of quality/safety etc

Service / tailored offer

SOLUTIONS TO NEEDS

ProCirc toolbox

Guidance on evaluating qualitative data (and reporting the evaluation)

Shorter/longer contracts to ensure competition/long term collaboration

REFERENCE CASES

To avoid food waste: contract agreement on annual report on kg food waste incl plans to lower this number for upcoming year.

Het Facilitair Bedrijf (giving extra time to optimize monitoring throughout time)

<https://aankopen.vlaanderen/circular.be/en/cases/detail/feasibility-study-into-a-circular-model-for-cycle-bridges>

CIRCULAR PROCUREMENT TRANSFORMATION GUIDANCE

CIRCULAR PROCUREMENT TRANSFORMATION CASE

Sophie is employed as the carbon reduction officer in a medium sized company with an office staff of 50 people. The organisation has set some high-level targets for reducing carbon, consumption, and waste in the next ten years but has not yet created a detailed plan on how to achieve this. It is the role of Sophie to lead on creating a detailed carbon reduction plan and to deliver several pilot circular procurement projects that can be used to build momentum and interest in this area.

Sophie is aware that they do not have the knowledge and resource to deliver these pilot projects without the help and support of a range of colleagues in the wider organisation. Sophie identifies two parts to the work they must carry out to move things forward. The first is to identify key stakeholders in the process who can help deliver what is needed, and the second is to understand what goods and services are in the procurement plan that could provide an opportunity for circular procurement in the coming months.

Sophie sends out an e-mail to all staff in the office asking for volunteers to join the group as circular procurement champions to learn more about the change in approach to sourcing goods and services, and to promote the idea to other colleagues.

Tips

- It is worthwhile to ask your current suppliers if they have circular ambitions, as you may not be aware of them yet.
- Organising information sessions about circular economy can also inspire & inform suppliers about circular opportunities for their products.
- Organise a pre-tender event to inform suppliers about your project and ambitions.
- Give your suppliers a platform to present their circular solutions. They are great ambassadors and can help improve your internal and external support base [@1](#).
- A good circular tender strikes the right balance between market maturity and challenging the market to be more ambitious.

Tools

- [Best practice report on market engagement](#) and [complementary video](#) (SPP Regions)
- [Procura+ Manual](#) (SPP Regions)
- [GPP Training toolkit – Module 6](#) (European Commission)
- [Buying green! a handbook on green public procurement \(EC\)](#) (European Commission)
- [Guidance Procuring for: Repair, Re-use and Remanufacturing](#) (Zero Waste Scotland)
- [5 steps for market engagement](#) (Circular PP project)
- [Circular ambition chart](#) (Circular Flanders) to communicate suppliers' and buyers' ambitions
- Some of the training materials mentioned in chapter 1 [@1](#) have dedicated chapters

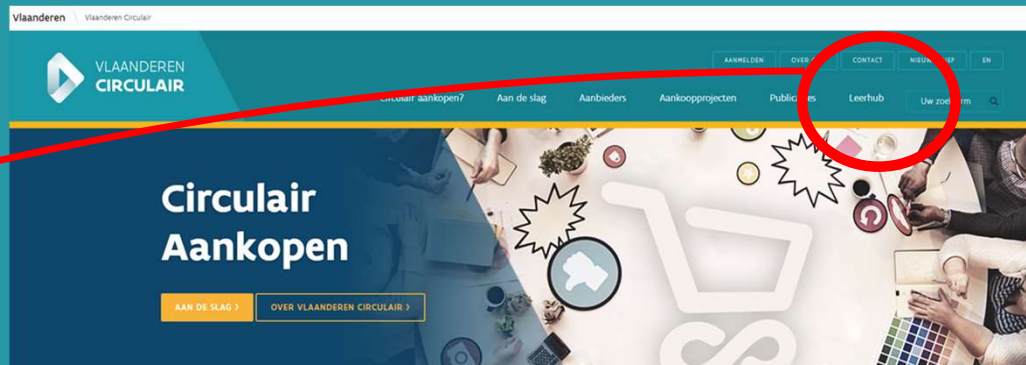

Relevant Interreg NSR ProCirc partner and pilot cases

- Circular Building 't Centrum (Kamp C, Belgium):** To inform the market about the opportunities and possibilities, Kamp C organised a training session for suppliers and procurers.
- Reusing post-consumer textiles for the refurbishment of office chairs (Municipality of Groningen, The Netherlands):** A market orientation study was conducted.
- Prolonging life-time of baby strollers for preschool (City of Malmö, Sweden):** Supplier dialogues before publishing the tender made clear that they could not offer repair in the contracts. Therefore, it was taken out of the tender and alternatives within the organisations were explored.

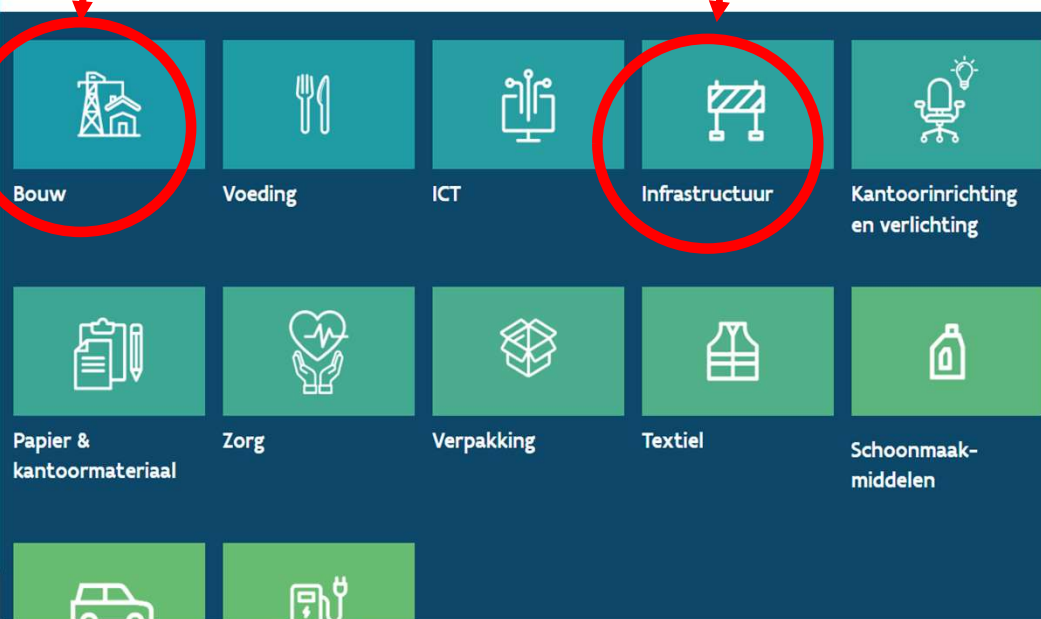
The full case studies and results for Interreg NSR ProCirc pilots can be found in the [Interreg NSR ProCirc case study report](#).

Criteria

Productgroepen

Op deze pagina's vind je informatie per productgroep voor je circulaire aankoop. We delen de lessen uit de Green Deal Circulair Aankopen, concrete cases en relevante publicaties.

<https://aankopen.vlaanderen-circulair.be>

Bestekteksten

Circubestek biedt een verzameling links naar bestekteksten van circulaire materialen en technieken. Bij de ontwikkeling van dit document werd inspiratie gehaald uit het Bouwtechnisch Bestek van VMSW, dat diende als de basis voor deze verzameling. Duurzaamheid en circulariteit spelen een steeds grotere rol in de bouwsector, en terecht. Het is van essentieel belang dat we ons bewust worden van de impact die onze bouwprojecten hebben op het milieu en streven naar verantwoord gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Daarom hebben we bestekteksten van circulaire materialen en technieken toegevoegd aan het oorspronkelijke Bouwtechnisch Bestek van VMSW. De bestekteksten in dit document zijn gemarkeerd met een groene kleur, zodat ze gemakkelijk te herkennen zijn. Deze toevoegingen bieden u een waardevolle bron van informatie en inspiratie voor het ontwerpen en realiseren van duurzame en circulaire bouwprojecten. U vindt hier onder andere bestekteksten voor hergebruik van materialen, recyclingprocessen, energiezuinige installaties en innovatieve bouwmethoden die gericht zijn op het minimaliseren van afval en het behouden van grondstoffen. Door deze bestekteksten toe te voegen aan uw projecten, kunt u bijdragen aan een meer circulaire bouwsector en het realiseren van een duurzame toekomst.

[RAADPLEEG CIRCUBESTEK >](#)

In de **productendatabank** vindt u productfiches van materialen en producten die van pas kunnen komen in een circulaire bouwproject. De producten zijn gescreend op circulariteit door VMSW. De iconen bij de productfiches verwijzen naar circulaire strategieën. Klanten en niet-klanten van Circubuild kunnen fiches van circulaire oplossingen ophalen. In de databank worden de fiches willekeurig getoond, eerst die van klanten en daarna die van niet-klanten. Gebruik de zoekfunctie om snel een product te vinden.

[RAADPLEEG DE PRODUCTENDATABANK >](#)

Selectie- en gunningscriteria

Gabrio (Circulaire Administratieve Bepalingen en Richtlijnen in Overheidsopdrachten) voorziet een set van **standaard aanbestedingsdocumenten met selectie- en gunningscriteria**. Deze documenten kunnen eenvoudig worden aangepast aan elk specifiek project, waardoor u een solide basis heeft voor uw aanbestedingsprocedures. Deze set van standaard aanbestedingsdocumenten omvat zowel selectiecriteria als gunningscriteria. U kunt deze documenten aanpassen aan de specifieke vereisten en doelstellingen van uw aanbesteding, zoals duurzaamheid, kwaliteit, prijs, ervaring en andere relevante aspecten. Door gebruik te maken van deze set van standaard aanbestedingsdocumenten, kunt u tijd en moeite besparen bij het opstellen van uw aanbestedingsprocedures. Bovendien kunt u deze documenten aanpassen aan de specifieke behoeften van uw project, waardoor u een op maat gemaakte aanbesteding kunt creëren.

[RAADPLEEG GABRIO >](#)

De menselijke factor

Om een circulaire bouwproject tot een succes te maken, is het belangrijk dat de bouwheer een goed team vormt met alle betrokken actoren. Veel meer dan bij klassieke projecten, moeten de neuzen van architecten, ingenieurs, stabiliteit en technieken, aannemers, leveranciers, onderhoudspersoneel, eindgebruikers... in dezelfde - circulaire - richting staan en dat leiders behoeften worden bekeken. Het is daarom belangrijk om vanaf het begin de circulaire ambities van de bouwheer en de verwachte competenties helder te communiceren en een team te selecteren dat samen wil werken aan het realiseren van die circulaire ambities. Hierbij is de mindset misschien wel belangrijker dan ervaring.

De MVOO-criteriatool

Doel: Vlaamse en Nederlandse aankopers jagen duurzaamheid in de markt aan door het gebruik van gelijklopende criteria en nemen zo een voorbeeldrol binnen de regio op

- ▶ Samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de Nederlandse Rijksoverheid
 - MVI-criteriatool – NL (online sinds 2018)
 - MVOO-criteriatool – VL (online vanaf mei 2024)
- ▶ Gemeenschappelijke basis maar eigen accenten
- ▶ Actualisatie & verbetering
- ▶ Uitbreiding
 - Transport en vervoer: begin 2026
 - Grond-, Weg- en Waterbouw: medio 2027
- ▶ **MVOO-criteria zijn ter inspiratie – Selecteer en pas aan!!!**

Automatisering en telecommunicatie

5 Productgroep(en)

Kantoorgebouwen

2 Productgroep(en)

Je kan ook criteria zoeken op trefwoord of CPV-code:

Zoek criteria

Trefwoord of CPV-code

**Maatschappelijk verantwoorde
overheidsopdrachten voor het realiseren van een
duurzame transitie**

Kantoorfaciliteiten en diensten

10 Productgroep(en)

Catering

Drukwerk

Externe vergader- en verblijffaciliteiten

Kantoorartikelen

Kantoormeubilair

Papier

Reiniging werkkledij

Schoonmaak

Vending machines

Werkkledij

Clusters en productgroepen

Automatisering en telecommunicatie

Kantoorfaciliteiten en diensten

- ☐ Catering
- ☐ Drukwerk
- ☐ Externe vergader- en verblijffaciliteiten
- ☐ Kantoorartikelen
- ☒ Kantoormeubilair
- ☐ Papier
- ☐ Reiniging werkkledij
- ☐ Schoonmaak
- ☐ Vending machines
- ☐ Werkkledij

Kantoorgebouwen

- ☒ Nieuwbouw en renovatie
- ☐ Sloop

Versie

Laatste versie

Taal van de criteria

☒ Nederlands

Zoek criteria

31 criteria gevonden.

Ambitieniveau

Alle niveaus

Selectie

Kantoormeubilair: Voorbehouden opdracht

UITSLUITINGSGROND Significant

Toevoegen +

Toegang tot de opdracht voorbehouden

Bekijk volledige item

Kantoormeubilair: Leveranciers van textielproducten

SELECTIECRITERIUM Significant

Toevoegen +

Verplicht ketenbeheerssysteem voor circulair textiel - Kantoormeubilair

Bekijk volledige item

Eisen, gunningscriteria en suggesties

Kantoormeubilair: Circulaire economie

GUNNINGSCRITERIUM Ambitieu

Toevoegen +

Een beter plan van aanpak voor circulaire economie wordt hoger gewaardeerd - Kantoormeubilair

Bekijk volledige item

0 criteria toegevoegd

1 criterium gevonden.

Ambitieniveau

Alle niveaus

Eisen, gunningscriteria en suggesties

Nieuwbouw en renovatie: Nuttige instrumenten

SUGGESTIE Tip voor de aanbesteder

Toevoegen +

Tools voor duurzaam bouwen en renoveren

Verberg volledige item

Suggestie voor de aanbesteder

Bij nieuwbouw of grondige renovatie van kantoorgebouwen is het belangrijk om al vanaf de ontwerpfase duurzaamheidsoverwegingen mee te nemen. Er is een integrale aanpak nodig die ruimer gaat dan de opname van criteria in de uiteindelijke bestekken. Daarvoor kan gebruikt gemaakt worden van enkele tools die de Vlaamse overheid, samen met Leefmilieu Brussel en Service public de Wallonie, ter beschikking stelt van publieke en private organisaties.

GRO

GRO is een instrument om de duurzaamheid van bouwprojecten te meten en te vergroten. De ambitie van GRO is om via een geïntegreerd ontwerpproces tot toekomstgerichte, comfortabele gebouwen te komen, waarin sterk wordt ingezet op circulair bouwen.

GRO kan zowel door opdrachtgevers als ontwerpteams gebruikt worden tijdens de verschillende fases van een privé en/of publiek project. GRO kan zowel voor nieuwbouw- en renovatieprojecten als herinrichtingsprojecten van bestaande gebouwen gebruikt worden. De website over GRO bevat naast de tool ook [informatie over hoe GRO in een overheidsopdrachten te gebruiken](#).

Eén van de elementen binnen GRO is de milieu-impact van materiaalverbruik. Daarvoor maakt GRO de link naar TOTEM-Building.

TOTEM-Building

[TOTEM \(Tool to Optimise the Total Environmental Impact of Materials\)](#) stelt de diverse

Leerhub

Ben je op zoek naar informatie om je algemene kennis over en praktisch begrip van circulair bouwen op te krikken?
Volg dan onderstaand leerpakket:

- Inleiding

Krijg meer inzicht in de rode draad van het aangeboden leerpakket. Zo raak je alvast wegwijs in wat nog komen zal en geven we graag al enkele interessante cases mee.

[Klik hier](#)

- Les 1: Waarom circulair bouwen?

Er wordt wel vaker gesproken over een wereld die in verandering is, maar waarover gaat het dan juist? En als het antwoord op die veranderende wereld circulariteit moet zijn, wat zijn dan de voordelen juist op vlak van ecologie, economie en maatschappij?

[Klik hier](#)

- Les 2: Wat is circulaire economie?

Alvorens te duiken in hoe circulaire economie wordt toegepast binnen de bouwsector, zetten we graag eerst een stapje achteruit: wat is circulaire economie nu eigenlijk en wat is het zeker niet? Wat is de zogenaamde definitie van circulaire economie en over welke principes gaat het?

[Klik hier](#)

- Les 3: Circulair bouwen in de praktijk

Tijd om alles wat we voorheen hebben geleerd toe te passen op de bouwsector. Laat je onderdompelen in diverse concepten en processen, noodzakelijk om circulariteit te vertalen naar de bouw.

- [Lesonderdeel 3.1: Circulair bouwen in de praktijk: het ontwerp](#)

- [Lesonderdeel 3.2: Circulair bouwen in de praktijk: circulaire businessmodellen](#)

- [Lesonderdeel 3.3: Circulair bouwen in de praktijk: omgekeerde logistiek](#)

- [Lesonderdeel 3.4: Circulair bouwen in de praktijk: over het belang van informatie delen en circulaire materialen](#)

- [Lesonderdeel 3.5: Circulair bouwen in de praktijk: urban mining en selectieve sloop](#)

- [Lesonderdeel 3.6: Circulair bouwen in de praktijk: circulair ruimtegebruik](#)

- Les 4: Circulair aankopen van bouwprojecten – TIP VOOR LOKALE BESTUREN

[Intro](#) : overzicht inhoud lesreeks

Lesonderdeel 4.1: met de [ambitiekaart](#) je circulaire ambities bepalen

Lesonderdeel 4.2: Het [technisch bestek](#)

Lesonderdeel 4.3: Het [functioneel specificeren](#) van circulaire wensen

Lesonderdeel 4.4: Het [administratief bestek CABRIO](#)

TECHNISCH BESTEK

CIRCUBESTEK: www.circubestek.be

- Het is een aanvulling van het "VMSW"-bestek met circulaire producten / systemen / materialen ("VMSW" is WonenInVlaanderen geworden)

CABRIO

C Circulaire
A Administratieve
B Bepalingen &
R Richtlijnen
I In
O Overheidsopdrachten

Gratis algemene inhoudelijke werksessie voor aankopers

Werksessies Duurzaam & circulair aankopen

Gezien de vele duurzaamheidsrisico's doorheen de waardeketen van een product of dienst - van mensenrechten en milieu-impact upstream tot afvalproblemen downstream - is aankoop een belangrijke hefboom voor duurzaam ondernemen. Overheden, semi-publieke instellingen en bedrijven kunnen een significante impact maken door aankoopprocessen te verduurzamen en circulariteit te integreren.

Vlaanderen Circulair, in samenwerking met duurzaamheidsadviesbureau Studio D, streeft ernaar om in 2024-2025 een hefboomeffect te creëren. We willen zoveel mogelijk aankopers in Vlaanderen bereiken met kennis, inzichten en activatie rond duurzaam en circulair aankopen. **Daarom bieden we aankoopteams graag een gratis werksessie of opleiding aan.**

MEER INFORMATIE EN REGISTRATIE

Circulair Bouwen

Learning Hub

Leerhub

Ben je op zoek naar informatie om je algemene kennis over en praktisch begrip van circulair bouwen op te krikken? Volg dan onderstaand leerpakket:

- **Inleiding**
Krijg meer inzicht in de rode draad van het aangeboden leerpakket. Zo maak je alvast wegwijs in wat nog komen zal en geven we graag al enkele interessante cases mee.
[Kijk hier](#)
- **Les 1: Waarom circulair bouwen?**
Er wordt wel vaker gesproken over een wereld die in verandering is, maar waarover gaat het dan juist? En als het antwoord op die veranderende wereld circulariteit moet zijn, wat zijn dan de voordelen juist op vlak van ecologie, economie en maatschappij?
[Kijk hier](#)
- **Les 2: Wat is circulaire economie?**
Alvorens te duiken in hoe circulaire economie wordt toegepast binnen de bouwsector, zetten we graag eerst een stapje achteruit: wat is circulaire economie nu eigenlijk en wat is het zeker niet? Wat is de zogenaamde definitie van circulaire economie en over welke principes gaat het?
[Kijk hier](#)
- **Lessen 3: Circulair bouwen in de praktijk**
Tijd om alles wat we voorheen hebben geleerd toe te passen op de bouwsector. Laat je onderdompelen in diverse concepten en processen, noodzakelijk om circulariteit te vertalen naar de bouw.
 - [Lesonderdeel 3.1: Circulair bouwen in de praktijk: het ontwerp](#)
 - [Lesonderdeel 3.2: Circulair bouwen in de praktijk: circulaire businessmodellen](#)
 - [Lesonderdeel 3.3: Circulair bouwen in de praktijk: omgekeerde logistiek](#)
 - [Lesonderdeel 3.4: Circulair bouwen in de praktijk: over het belang van informatie delen en circulaire materialen](#)
 - [Lesonderdeel 3.5: Circulair bouwen in de praktijk: urban mining en selectieve sloop](#)
 - [Lesonderdeel 3.6: Circulair bouwen in de praktijk: circulair ruimtegebruik](#)

Ben je op zoek naar inspirerende cases en praktijkervaring waarmee je zelf aan de slag kan gaan? Bekijk dan de onderstaande webinars of opgenomen workshops:

Over de Green Deal Circulair Bouwen

- [Hoe kennis delen binnen de GDCB?](#)
- [Van idee naar project binnen circulair bouwen](#)
- [Alles over de ledentone en ingesloten pilots/trajecten](#)

[Lees de Green Deal Circulair Bouwen?](#)

Over circulair aanbesteden

- [Product-as-a-service als contractvorm voor circulair aankopen](#)
- [BOL van aanbesteden binnen circulaire economie](#)
- [DEAD: Mechelen over verkoop voormalige bibliotheek](#)

[Lees de Green Deal Circulair Bouwen?](#)

Resultaten Urban Mining

In juni 2021 kwam het eerste rapport over Urban Mining uit. Download hieronder de [volledige versie](#) of de uitgebreide [samenvatting](#).

VOLLEDIGE VERSIE >

UITGEBREIDE SAMENVATTING >

Juridisch rapport

[Juridisch Rapport Broefhuysen DEEL 1 2/12/2020](#)

Werffiches Experimenten proeftuin

[Bilzen Dijkpolder](#)
[BO Aertssen](#)
[Hol Boerestang](#)
[Tulphuistraat](#)
[werf ietse theodoortje](#)
[werf machelen](#)
[werf kinova pollarewijk](#)

Blogpost

[Lees hier de blogpost: 'Wat als... we opnieuw bouwen met 35% van het afval in Vlaanderen?' \(16 juni 2021\)](#)

Resultaten Veranderingsgericht (ver)bouwen: Praktische handvaten

Begin 2023 werden het Draaiboek Circulaire Aanbesteden Juridische Q&A, het Draaiboek Circulaire Businessmodellen, de Praktische Handvaten en de Beleidsmatrix Circulair Bouwen gepubliceerd. Daarnaast zijn er templates voor een inspirerende bouwcase en nieuws businessconcept beschikbaar.

DRAAIBOEK CIRCULAIRE AANBESTEDEN - UPDATE (PDF)

PRAKTIJKIDS CIRCULAIR BOUWEN (PDF)

Praktijkids Circulair Bouwen

[Infociche bakstenen gevel](#)
[Infociche binnenwandstelsel](#)
[Infociche funderingsoplossing](#)
[Infociche platte dak](#)
[Infociche verhoogde vloer](#)

Draaiboek Circulaire Businessmodellen

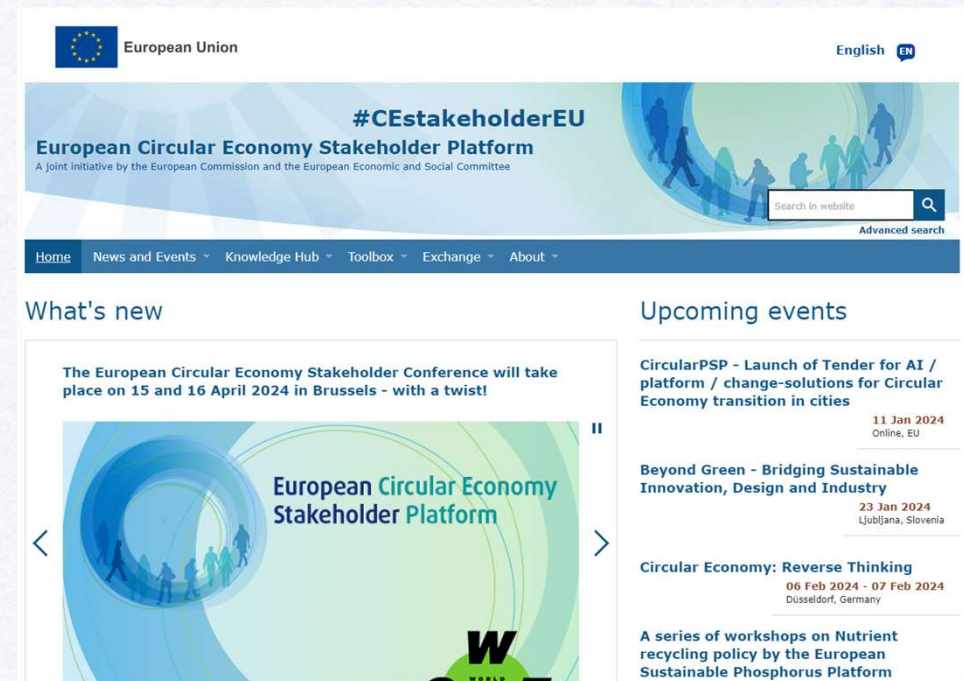
[Template inspirerende businesscase](#)
[Template nieuw businessconcept](#)

European Circular Economy Stakeholder Platform (ECESP)

DOEL? Het ECESP, met 24 nationale en sectorale vertegenwoordigers, ondersteunt en bevordert de overgang naar een circulaire economie in Europa via een website, coördinatiegroep en jaarlijkse conferentie.

HOE? Vlaanderen Circulair is actief in de **Coördination Group** en geeft leiding aan **twee Leadership Groups**, één gericht op bouw en infrastructuur en de andere op circulaire aankopen. De **EU Circular Talks** zijn een uitwisselingsconcept waar je kunt deelnemen aan online workshops en webinars. Ontdek informatie over financieringsprogramma's, waaronder Europese structuur- en investeringsfondsen, Horizon 2020 en het LIFE-programma, ter ondersteuning van de overgang naar een circulaire economie.

Website: [Homepage | European Circular Economy Stakeholder Platform \(europa.eu\)](https://europa.eu)

Bedankt!

Veerle Labeeuw veerle@vlaanderen-circulair.be

